

Viesos Blaser rūpniecā

Teksts: TOMS ERVIKS

Stobrs.

Kārba.

Manuprāt, neliels ieskaits vēsturē par to, kā ir radies *Blaser*, būtu interesants. Horsts Blasers bija mehāniķis, kurš ikdienā pārvadāja pienu, iespējams, tā tas arī būtu bijis, ja vien Horsts nebūtu iemilējies. Meitenes tēvam nepatika Horsta profesija, jo, viņaprāt, Horsts nespētu nodrošināt viņa meitu. Meitenes tēvs Horstam teica, ka viņam jāklūst par ieroču meistar, citādi savas meitas roku nedošot. Par laimi visiem nu jau esošajiem un topošajiem *Blaser* ieroču lietotājiem Horsts kļuva par ieroču meistar.

Jau no pašiem savas darbības sākumiem Horsts apšaubīja lietu kārtību – vienmēr meklēja iespēju padarīt ieročus vieglākus, bet visvairāk viņš uzmanību pievērsa drošībai – radīt drošāku ieroci nekā tajā laikā pieejamie bija viņa sapnis, kas arī piepildījās.

1957. gadā *Blaser* jau kā Horsta uzņēmums nāca klajā ar savu pirmo ieroci – *Blaser Diplomat*. Tas, kā ierocis tika nodrošināts un atdrošināts, vēl mūsdienās ir noteicošais *Blaser* medību ieročiem – ne-

SR830.

kas nevar būt drošāks par neuzvilktu belžņa atsperi. Ar savu pirmo aizslēga karabīni *Blaser* iepazīstināja 1983. gadā, un modeļa nosaukums bija *SR830*. Apskatot attēlu, jau ir redzamas nākotnes *R93* un *R8* arīses. 1985. gadā uzņēmums tika pārdots Gerhardam Blenkam, un nākamo 15 gadu laikā *Blaser* kļuva par lielāko Vācijas ieroču ražotāju. Blenks bija kaislīgs un pieredzējis mednieks. Viņam bija savs redzējums par to, kādam jābūt izcilam ierocim. Sadarbī-

Blaser R8.

bā ar Mainrādu Cē tika izstrādāta ideja par šo konceptu, izmantojot tā laika jaunākās tehnoloģijas. 1993. gadā *Blaser* nāca klajā ar *Blaser R93*. Līdz 2003. gadam tika saražoti vairāk nekā 100 000 *Blaser R93* karabīņu. *R93* modulārā sistēma bija revolūcija ieroču ražošanā. Iespēja mainīt laides un stobrus atkarībā no medību specifikas bija kaut kas līdz tam neredzēts.

2010. gadā *Blaser* nāca klajā ar savu jaunāko meistardarbu *R8*, kas līdz 2015.

gadam ir saražoti vairāk nekā 100 000. 2015. gada martā IWA izstādes laikā tika eksponēts arī simttūkstošais *Blaser R8*.

Bet kā tad *Blaser* top? Reiz, sēžot *Audi* centrā, bija iespēja paskatīties TV, kad tika rādīta mašīnbūve – kā auto top *Audi R8*. Sakritība nosaukumā, jo *R8* ir arī *Audi* izpildījumā. Biju pārliecināts, ka šādā ražošanā lielākais darbaspēks ir mehānika – roboti utt., bet nē – cilvēks vēl aizvien paveic lielāko daļu no visa darāmā.

Pāris nedēļas vēlāk bija iespēja apmeklēt *Blaser* rūpniecību un apskatīt, kā tad tur viss notiek. Tā tas arī ir – produkcija top, mijiedarbojoties CNC frēzēm, robotiem un cilvēkiem. Pats būtiskākais visā ražošanas procesā ir cilvēks, jo neviens nevar tik labi ieraudzīt un atrast kļūdas, protams, ja tādas ir, kā cilvēks. Mēģināšu ļoti vienkārši aprakstīt, kas kā top.

Stobrs. Attēla kreisajā pusē redzams, kāds izskatās stobrs, pirms tas kļūst atpazīstams. Katrs uz rūpniecību atvestais metāla stienis, kaut ir augstākās raudzes, tiek pārbaudīts – kvalitātes kontrole. Pārbaudītais tiek tā fizikālās īpašības, pirms tas

Kā tad Blaser top? Lūk, atbilde – mijiedarbojoties CNC frēzēm, robotiem, cilvēkiem. Un pats būtiskākais visā ražošanas procesā ir cilvēks, jo neviens nevar tik labi ieraudzīt un atrast kļūdas, protams, ja tādas ir, kā cilvēks.

tiek sūtīts uz nākamo nodaļu – stobra kānāla veidošanu. Līdz gatavam izstrādājumam ir vairāki posmi, un katreiz topošais stobrs tiek pārbaudīts ar speciālām iekārtām. Ja kaut kas neatbilst, stobrs tiek nosūtīts atpakaļ uz iepriekšējo procedū-

ru, respektīvi, izslēgta jebkāda kļūdas vai defekta iespēja. Pieminēšu, ka iekārtas ir patiešām iespaidīgas un tie ir vieni no mūsdienu tehnoloģiju brīnumiem, kurus fotografēt, protams, aizliegts. Iespaidīgs ir āmurs, kurš neskaitāmas reizes sekundē sit ar 200 tonnu spēku pa stobra sagatavi, to tādējādi izstiepjot un stobram iegūstot mums zināmo garumu.

Brīdī, kad uz stobra tiek uzlikts numurs, tas momentāni tiek uzskaitīts un tālāk jau atkarībā no tā, ar kādu laidi tas ir pasūtīts, turpina ceļojumu pa rūpniecību komplektācijas kastē, un katrs atbildīgais pievieno nepieciešamo detaļu. Tā teikt – ikkatram roka jāpieliek, lai lielais darbs uz priekšu iet.

Kārba. Ļoti uzskatāmi parādīts, no kāda veida materiāliem top (no kreisās uz labo) aptvere, *R8* vai *R93* kārba, mēlītes aizsargs un *Blaser F3* kārba. Ja nu kādam šķiet, ka nelietderīgi izmantots materiāls, varu teikt, ka viss tiek otrreiz pārstrādāts, protams, ne rūpniecībā, vienīgais, ko nepārstrādā, ir bojātās koka laides – ar tām tiek kurinātas krāsnis. ▶▶

Laides.

PUBLICITĀTES FOTO

►► **Laide.** Blaser sadarbojas ar kompāniju, kura par katru Blaser piegādāto riekstkoku stāda vietā desmit jaunus riekstkokus, sikums, bet patikami, pie tiem kokiem mums gan netikt, jo, cik nopratu, tad augstas klases riekstkoks veidojas no 200 – 400 gadus vecām koku saknēm. Par laidēm runājot – šeit parādīts, kā tiek radītas riekstkoka laides. No kluča tiek iztēsta nu jau lietojama laide. Un patiešām ir taisnība par nederīgo laižu sadedzināšanu, ja ražošanas procesā tiek atklāts, ka iekšā ir izveidojies caurums vai kāds cits defekts – laide tiek noņemta no ražošanas un ielikta malkas grozā. Laides galvenokārt tiek ražotas ar CNC frēzēm, jo to izmērs ir ne-

Detajas.

mainīgs, mainās tikai koks. Augstākās klases laides ieročiem tiek uzglabātas atsevišķi, un klientam ir iespēja uz vietas izvēlēties, kuru laidī tas vēlas. No viena kubikmetra riekstkoka var izgatavot aptuveni 24 laides, no šī kubikmetra aptuveni 20% ir augstākās klases koks, viss atkarīgs no koka mezglojuma iekšpusē. Blaser atzīst, ka arvien populārākas kļūst sintētiskās laides, kas nu jau ir stabili iekarojušas tirgu ar savu izturību un ergonomiskumu.

Šādus gravējumus lēnā garā veido mākslinieki ārpus Blaser rūpnīcas, jo nevar taču meistarū ieslēgt četrās sienās.

Blaser R8. Gatavs ierocis ar iespējamiem tehniskajiem risinājumiem – tēmēkļiem, maināmiem stobriem un aptveri.

Detajas. Šeit redzama metāla detaļu pēcapstrāde, jo pēc CNC frēzes darbiem un nedarbiem katra detaļa ir jānoslīpē, jānopolē, ko šoreiz dara cilvēks, nevis tehnika. Kronšteini, stobra bremzes, ieroča kārbas – gala apstrāde ir 100% roku darbs. Jautāju: kur tad ir tie meistari, kas taisa ieročus un laides – mākslas darbus? Tad sapratu, ka jautājums laikam tiešām mulžīgs. Atbildi saņēmu ļoti vienkār-

šu. Māksliniekus taču nevar ieslēgt četrās sienās un gaidīt no viņiem radošumu, ja ir īpašie pasūtījumi – gravējumi laidē vai gravējumi uz ieroča, tad attiecīgā detaļa tiek pasūtīta meistaram, kurš tad lēnu garu, apdomājot rada savu šedevru. Visiem būtiskākajiem soļiem cauri esam izgājuši – tāpat, kad komplektācijas kastē, kurā ir stobrs, pielikta klāt laide, kārbā, aptvere un visas pārējās detaļas, ierocis jau ir nonācis komplektācijas/pako-

šanas daļā, kur tiek izjaukts līdz pat sīkākajai detaļai un salikts atpakaļ vismaz četrās reizes, tiek mērīts mēlītes nospiediens utt. Ja šīs procedūras veicēju kaut kas nepmierina, viņš zina, pie kā vērsties un kas ir atbildīgs par konkrēto detaļu. Ja viss ir kārtībā, ierocis tiek iepakots kastē un nosūtīts pasūtītājam, un tad jau tas nonāk mednieka ieroču seifā, kur gaida, lai kļūtu par uzticamu sabiedroto medībās! 🇹🇷